

tel.42 611 67 15

ul. Północna
27/29
91-420 Łódź

o-lodz@piorin.gov.pl

piorin.gov.pl

OLÓ.0443.1.2021

Łódź, 15 października 2021 r.

**Starostwo Powiatowe
Rada Powiatu Pabianickiego
ul. Piłsudskiego 2
95-200 Pabianice**

**Sprawozdanie z działalności WIORiN w Łodzi Oddział w Łodzi za okres 01.01.2020 r. -
31.12.2020 r. dla Rady Powiatu Pabianickiego w celu rozpatrzenia na sesji planowanej
w listopadzie 2021 roku.**

Zadania realizowane przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa mają na celu zmniejszenie zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, eliminację negatywnych skutków wynikających z obrotu handlowego i stosowania środków ochrony roślin oraz nadzór nad produkcją i obrotem materiałem siewnym, tak aby w pełni spełniał on wymagania zdrowotnościowe i jakościowe.

1. NADZÓR FITOSANITARNY

W celu zapewnienia właściwego bezpieczeństwa fitosanitarnego kraju oraz umożliwienia podmiotom gospodarczym obrotu materiałem roślinnym w 2020 roku przeprowadzono 428 lustracji zarówno upraw jak i roślin znajdujących się w obrocie na obecność agrofagów zwalczanych z urzędu tzw. kwarantannowych oraz regulowanych agrofagów niekwarantannowych. Inspekcjom poddano 7 048 294 szt. roślin (głównie różnych gatunków roślin ozdobnych i drzewek owocowych); 189,248 ton bulw ziemniaków po zbiorze i znajdujących się w obrocie oraz 221,941 ton półproduktów spożywczych przeznaczonych na eksport (wiórki kokosowe, płatki migdałowe, rodzyнки, ziarno sezamu, ziarno słonecznika, orzechy arachidowe, orzechy laskowe, mak niebieski, nasiona chia - szalwii hiszpańskiej, nasiona kminku zwyczajnego, kasza gryczana, ryż brązowy, morela suszona).

Sporządzono 165 protokołów kontroli na obecność agrofagów kwarantannowych, 29 protokołów kontroli produktów roślinnych z importu, 122 protokołów kontroli eksportu, 39 protokołów kontroli dokumentów, 111 protokołów pobrania prób. Najwięcej prób do badań laboratoryjnych pobrano na obecność organizmów szkodliwych: *Globodera rostochiensis* (mątwik ziemniaczany) i *Globodera pallida* (mątwik agresywny) oraz *Synchytrium endobioticum* (rak ziemniaka) z pól i podłoży uprawowych, łącznie pobrano 77 prób (43 - mątwiki, 34 - rak ziemniaka).

W ramach unijnego systemu zdrowia roślin podmioty prowadzące uprawę, dystrybucję lub obrót (w tym import) określonych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów zobowiązane są do uzyskania wpisu do urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych, prowadzonego przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony roślin i Nasiennictwa. Na koniec 2020 roku pozostawało zarejestrowanych 84 takich podmiotów mających siedzibę na terenie powiatu pabianickiego (w tym 30 podmiotów to producenci i/lub dystrybutorzy ziemniaka). Zarejestrowane podmioty podlegają systematycznym kontrolom w celu oceny właściwej zdrowotności uprawianych i wprowadzanych do obrotu materiałów roślinnych oraz sprawdzenia przestrzegania obowiązków dokumentacyjnych, wynikających z przepisów ustawy o ochronie roślin przed agrofagami). W 2020 roku przeprowadzono 39 kontroli u zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych. Wyniki kontroli realizowanych przez PIORiN u zarejestrowanych podmiotów m.in. stanowią podstawę do wydawania paszportów roślin, które to dokumenty (etykiety), są niezbędne do obrotu handlowego określonym materiałem roślinnym w ramach rynku wspólnotowego. Paszport stanowi poświadczenie, że rośliny i produkty roślinne zostały wyprodukowane pod nadzorem właściwych organów, są wolne od organizmów kwarantannowych oraz spełniają specjalne wymagania fitosanitarne. W 2020 roku wydano na zlecenie łącznie 2368 szt. paszportów na 165 972 szt. roślin. Najwięcej paszportów wydawano na materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin ozdobnych i owocowych (rózanecznik, azalia, buk, bukszpan, forsycja, głóg, hortensja, irga, kalina, kalmia, kiścień, klon, magnolia, jałowiec, pigwowiec, róża, tuja, trzmielina, wiciokrzew, świdośliwa, aktinidia, jagoda kamczacka; pozostałe na drzewka i krzewy owocowe (jabłoń, wiśnia, czereśnia, śliwa, morela, brzoskwinia, agrest, porzeczka, malina, jeżyna, borówka wysoka, winorośl), rozsądę ogórka i pomidora.

13 podmiotów z terenu powiatu pabianickiego posiada upoważnienia do samodzielnego wydawania paszportów roślin w imieniu Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi na rośliny przeznaczone do sadzenia, na podstawie nowych przepisów prawa UE w zakresie zdrowia roślin, które weszły w życie od dnia 14 grudnia 2019 roku (stan na koniec 2020 roku).

W zakresie nadzoru fitosanitarnego nad obrotem z zagranicą w 2020 roku wystawiono łącznie 122 świadectwa fitosanitarne (106 świadectw fitosanitarnych dla eksportu i 16 świadectw fitosanitarnych dla reeksportu). Świadectwa fitosanitarne, wystawiane w 2020 roku były kierowane do służb fitosanitarnych 16 państw, niemniej jednak większość świadectw fitosanitarnych adresowanych było do organizacji ochrony roślin 4 państw: Białoruś, Ukraina, Mołdawia i Federacja Rosyjska. Pojedyncze wysyłki były do: Gruzji, Serbii, Tajlandii, Norwegii, Chińskiej Republiki Ludowej, Katar, Kuwejt, Kosowo, Kanady, Macedonii, Bośni i Hercegowiny, i Republiki Południowej Afryki. Towarami eksportowanymi głównie były: sadzonki roślin ozdobnych i owocowych (tuja, róża, borówka wysoka, gerbera, rózanecznik, azalia, wrzos, widliczka), suszone półprodukty spożywcze (wiórki kokosowe, płatki migdałowe, rodzynki, ziarno sezamu, ziarno słonecznika, orzechy arachidowe, orzechy laskowe, mak niebieski, nasiona chia - szalwii hiszpańskiej, nasiona kminku zwyczajnego, kasza gryczana, ryż brązowy, morela suszona) oraz drewno egzotyczne, tarcica świerkowa, skrzynie drewniane.

2. NADZÓR NAD WPROWADZANIEM DO OBROTU I STOSOWANIEM ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

Łączna liczba przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin w 2020 roku na terenie powiatu pabianickiego wynosiła 24. Obrót prowadzony był w 25 punktach sprzedaży, z czego 2 stanowiły hurtownie. Inspekcja przeprowadziła 14 kontroli takich punktów na terenie powyższego powiatu. W wyniku tych kontroli stwierdzono 2 rodzaje nieprawidłowości: nieprowadzenie i nieprzechowywanie dokumentacji przez okres co najmniej trzech lat przez użytkowników profesjonalnych i przez okres co najmniej pięć lat przez producentów, dostawców, dystrybutorów, importerów oraz eksporterów środków ochrony roślin (mandat w wysokości 100 zł) oraz sprzedaż środka ochrony roślin, bez

wymaganego zezwolenia na jego wprowadzenie do obrotu lub pozwolenia na handel równoległy (opłata sankcyjna w wysokości 65,02 zł).

W ramach nadzoru nad prawidłowością stosowania środków ochrony roślin w miejscach produkcji rolnej w 2020 roku inspektorzy PIORiN przeprowadzili 62 kontrole na terenie powiatu pabianickiego. W wyniku powyższych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2020 w ramach monitoringu płodów rolnych na pozostałości środków ochrony roślin pobrano 13 prób do badań laboratoryjnych (1 próba pomidora szklarniowego, 2 próby kukurydzy, 1 próba jabłek, 1 próba marchwi, 2 próby pszenżyta, 1 próba owsa, 2 próby pszenicy, 1 próba jęczmienia, 1 próba żyta, 1 próba mieszanki zbożowej). Pozostałości środków ochrony roślin wykryto w próbach: jabłek, marchwi, pomidora, owsa, pszenżyta, jednakże nie stwierdzono przekroczenia ich najwyższych dopuszczalnych poziomów (NDP).

W 2020 roku w ramach planowanych kontroli monitoringu środków ochrony roślin pod względem ich jakości nie pobrano żadnych prób środków ochrony roślin.

Do dnia 31 grudnia 2020 roku w rejestrze prowadzonym przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa wpisanych było 8 jednostek szkoleniowych prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin, w tym 1 z terenu powiatu pabianickiego, które zorganizowały 9 szkoleń (3 szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, 6 szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym). Powyższe szkolenia ukończyło 127 osób.

W ramach wykonywania obowiązków organu prowadzącego rejestr działalności w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin przeprowadzono 1 kontrolę podmiotu prowadzącego działalność w powyższym zakresie na terenie powiatu pabianickiego.

W 2020 roku przebadano na terenie powiatu pabianickiego łącznie 124 opryskiwacze polowe. Wszystkie badania sprawności technicznej opryskiwaczy zakończono wynikiem pozytywnym. W związku z brakiem jednostek upoważnionych do prowadzenia badań sprzętu służącego do stosowania środków ochrony roślin, badania sprawności technicznej opryskiwaczy na terenie powiatu pabianickiego są najczęściej przeprowadzane przez objazdowe Stacje Kontroli Opryskiwaczy.

3. OCENA I KONTROLA MATERIAŁU SIEWNEGO

Oprócz funkcji związanych stricte ze zdrowiem i ochroną roślin, Inspekcja wykonuje także zadania służące zapewnieniu jakości materiału siewnego. Ocena polowa obejmuje kontrolę dokumentacji materiału siewnego i szkółkarskiego zgłoszonego do kwalifikacji oraz lustrację plantacji nasiennych i szkółek drzewek owocowych. Celem tych działań jest nadzór nad produkcją materiału siewnego i szkółkarskiego, pozwalający na zagwarantowanie jakości nasion, sadzonek drzew i krzewów owocowych oraz sadzeniaków ziemniaka będących w obrocie.

W 2020 roku na terenie powiatu pabianickiego oceną polową materiału szkółkarskiego – drzewek owocowych (grusze, śliwy i jabłonie) objęto tylko 1 plantację o powierzchni 0,10 ha. Oceną polową materiału siewnego roślin rolniczych objęto 92 plantacje o łącznej powierzchni 449,96 ha, w tym: 18 plantacji roślin zbożowych (pszenżyto ozime, żyto ozime, pszenica jara) – 184,16 ha; 38 plantacji traw (życica wielokwiatowa, życica mieszańcowa, wyka kosmata) – 129,15 ha; 6 plantacji roślin strączkowych (łubin wąskolistny) – 19,30 ha; 28 plantacji facelii błękitnej – 115,35 ha; 2 plantacje ziemniaka – 2,00 ha. Ogółem zakwalifikowano 438,36 ha plantacji roślin rolniczych, pozostałe 11,60 ha plantacji nie zakwalifikowano (1 plantacja łubinu wąskolistnego, 1 plantacja życicy wielkokwiatowej i 3 plantacje życicy mieszańcowej, ze względu na zlikwidowanie plantacji).

Ocenę polową materiału szkółkarskiego drzewek owocowych wykonywał kwalifikator urzędowy. Natomiast ocenę polową materiału siewnego roślin rolniczych wykonywali kwalifikatorzy akredytowani z firm nasiennych, którzy są pod nadzorem Inspekcji (z wyłączeniem plantacji ziemniaka, które przeprowadzał kwalifikator urzędowy).

W 2020 roku wpisanych do ewidencji, na podstawie art. 84-87 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, było ogółem na terenie powiatu pabianickiego 149 podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym (w tym, 2 hurtownie prowadzące obrót materiałem siewnym, 27 przedsiębiorców prowadzących wyłącznie obrót detaliczny materiałem siewnym, 33 dostawców sadowniczego materiału szkółkarskiego, 61 dostawców materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych, 16 dostawców materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych, 28 dostawców sadzonek winorośli).

Ogółem przeprowadzono 25 kontroli obrotu materiałem siewnym na terenie powiatu pabianickiego. Czynności kontrolne prowadzone były u producentów nasiennych, w hurtowniach, sklepach, u dostawców materiału szkółkarskiego sadowniczego oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych i na targowisku. Podczas kontroli w sklepach skontrolowano 194 partii materiału siewnego tj. materiał siewny warzyw, mieszanek traw oraz roślin rolniczych. Ogółem zostało skontrolowanych 174,6 kg materiału siewnego łącznie z nasionami warzyw. Kontrola obejmowała materiał siewny kategorii kwalifikowany i standard znajdujący się w obrocie pod względem formalnym (w zakresie ważności świadectw o uznaniu materiału siewnego po ocenie laboratoryjnej, prawidłowości oznakowania i opakowania oraz jakościowym – ocena laboratoryjna i ocena tożsamości odmianowej materiału siewnego). Pobrano 17 prób kontrolnych materiału siewnego znajdującego się w obrocie do badań laboratoryjnych na zdolność kiełkowania (1 próba nie spełniała wymagań jakościowych pod kątem tego parametru).

W 2020 roku przeprowadzono także w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu pabianickiego 6 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego kukurydzy zmodyfikowanej genetycznie odmian MON 810 oraz 2 kontrole dla rzepaku ozimego. Inspektorzy Oddziału w Łodzi podczas powyższych kontroli pobrali 6 prób materiału roślinnego kukurydzy w kierunku obecności modyfikacji genetycznej MON 810 oraz 2 próby materiału roślinnego rzepaku ozimego. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych nie wykryto GMO w materiale roślinnym kukurydzy i rzepaku ozimego.

Małgorzata Pazurek
Kierownik Oddziału
w Łodzi